

Osnovna šola Toneta Okrogarja
Šolska ulica 1
1410 Zagorje ob Savi

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE TONETA OKROGARJA

Osnovna šola Toneta Okrogarja
Šolska ulica 1
1410 Zagorje ob Savi

Svet Osnovne šole Toneta Okrogarja je na svoji seji dne 14. 5. 2009
obravnaval in sprejel *Vzgojni načrt OŠ Toneta Okrogarja* za šolsko leto 2009/2010.

Ravnatelj:
mag. Bronislav Urbanija

Predsednica Sveta šole:
Nataša Grošelj, prof.

Seznanitev učiteljskega zbora s prenovljenim *Vzgojnim načrtom* z možnostjo dopolnil dne 23. 1. 2013, Sveta staršev dne 20. 2. 2013 in
potrditev prenovljenega *Vzgojnega načrta* na Svetu šole dne 5. 3. 2013.

Ravnatelj:
mag. Bronislav Urbanija

Predsednica Sveta šole:
Melanija Majdič Zupančič, prof.

Seznanitev učiteljskega zbora s prenovljenim *Vzgojnim načrtom* z možnostjo dopolnil dne 24. 11. 2016, Sveta staršev dne 15. 11. 2016 in
potrditev prenovljenega *Vzgojnega načrta* na Svetu šole dne 11. 2016.

Ravnateljica:
Nataša Grošelj, prof.

Predsednica Sveta šole:
Melanija Majdič Zupančič, prof.

Seznanitev učiteljskega zbora s prenovljenim *Vzgojnim načrtom* z možnostjo dopolnil dne, 25.9.2023 Sveta staršev dne, 26. 9. 2023 in potrditev prenovljenega *Vzgojnega načrta* na Svetu šole dne, 27. 9. 2023.

Prenovljen vzgojni načrt velja od 1. 10. 2023.

Ravnateljica:
Nataša Grošelj, prof.

Predsednica Sveta šole:
Metka Lukančič Nemeč, prof.

UVOD

*Otroci nikoli ne marajo poslušati starejših,
vendar jih vedno posnemajo.*

Henry Becque

Vzgojni načrt šole izhaja iz ciljev osnovne šole in je del letnega delovnega **načrta** šole. Oblikovan je s pomočjo učiteljev, staršev in učencev. Vzgojni načrt izhaja iz *Konvencije o otrokovih pravicah*, temelji na *Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju*, na *Izhodiščih kurikularne prenove*, *Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja* – 2. člen in *Zakonu o osnovni šoli*.

V 2. členu *Zakona o osnovni šoli* so določeni **cilji osnovnošolskega izobraževanja**. Ti so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebne razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje kulture in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenje o zgodovini Slovencev, njihovi kulturi in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem oz. italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter izražanje na umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

V osnovni šoli se tako uresničujejo **štirje stebri izobraževanja**.

- **Učiti se, da bi vedeli**, poudarja razvoj vedenja, ustvarjalnega, kritičnega, samostojnega, izvirnega mišljenja.
- **Učiti se, da bi znali delati**, je povezan z znanji, potrebnimi za ustvarjanje materialnih dobrin, izvajanje storitev, blagostanja, razvoja ipd.
- **Učiti se, da bi znali delati v skupnosti in eden z drugim**, izpostavlja human razvoj. Potrebno je sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma ipd.
- **Učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj**, opozarja na pomen spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete.

Z izvajanjem vzgojnega načrta se uresničujeta predvsem zadnja dva stebra izobraževanja. Vzgoja in izobraževanje morata omogočiti vsakemu človeku, da sam rešuje svoje probleme, oblikuje svoje odločitve in nosi svojo odgovornost.

Vzgojni načrt vsebuje:

1. vzgojne vrednote šole,
2. načela vzgojnih dejavnosti in vzgojnega delovanja,
3. vzgojne dejavnosti (proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje),
4. hišni red,
5. pravila šolskega reda;
6. kršitve šolskih pravil in vzgojno ukrepanje,
7. pohvale, priznanja in naziv *učenec šole*.

1 VZGOJNE VREDNOTE

Vrednote so življenjski cilji, smernice, ideje in etična pravila, s pomočjo katerih posamezniki ali družbene skupine ocenjujejo sebe in okolje, v katerem živijo. Posamezniku nudijo oporo pri njegovem življenjskem slogu, opredeljujejo, kaj je pomembno in vredno truda. So vitalnega pomena za družbo, saj usmerjajo ravnanja ljudi. Vrednote se oblikujejo skozi proces prepoznavanja lastne osebne identitete.

Vrednote zajemajo preplet objektivnih, družbenih, kulturnih danosti in osebne razsežnosti. Nanašajo se na trajnejše kulturno-civilizacijske opredelitve človečnosti, na to, kar želi zrela generacija posredovati kot dediščino potomcem. Družbeno sprejete vrednote so zapisane v listinah in šolskih dokumentih, ki jim na šoli tudi sledimo. Poslanstvo in vizija vsebujeta temeljne vrednote, značilne za našo šolo.

Vzgoja za vrednote vsebuje več nivojev:

- **kognitivni** (učenci spoznavajo vrednote preko predstav in pomenov);
- **doživljajski** (učenci se izkustveno učijo čutiti posledice svojega ravnanja za druge in tako razvijajo empatijo in odgovoren odnos do naravnega okolja);
- **motivacijski** (učenci so spodbujani za ravnanje v skladu z vrednotami v konkretnih vzgojnih situacijah);
- **odnosni** (učenci vrednote doživljajo in uresničujejo v odnosih preko zgledov);
- **metodični** (učenci so deležni različnih metod, priložnosti in situacij za razvijanje kritičnega mišljenja, presojanja ipd.).

Vsaka vzgoja temelji na vrednotah, ki jih spoštujejo vsi: zaposleni v šoli, učenci in njihovi starši.

Izbrane vrednote, ki jim bodo v prihodnjem obdobju dali večji poudarek, so:

1. znanje,
2. poštenost in iskrenost,
3. strpnost in spoštovanje,
4. prijateljstvo,
5. medsebojna pomoč,
6. skrb za okolje.

Znanje

Zaposleni uporabljamo različne sodobne metode pouka, ki ga prilagajamo učencem. Posredujemo jim uporabno znanje, omogočamo nadgrajevanje znanja, širjenja obzorja z različnih področij in jih spodbujamo, da pokažejo svoje znanje. Pri svojem delu smo dosledni in se stalno strokovno izobražujemo.

Učenci se sproti učijo, pišejo domače naloge, prinašajo šolske potrebščine, izpolnjujejo dogovore, sodelujejo pri pouku.

Starši se redno zanimajo za učno-vzgojni napredek otrok, omogočajo vzpodbudno učno okolje, odgovorno upoštevajo posamezne dogovore z učitelji, skrbijo za lastno osveščenost na področju vzgoje otroka, ko prisostvujejo izobraževanjem, ki jih organizira šola.

Poštenost in iskrenost

Zaposleni smo kar se da pošteni do sočloveka, iskreni v odnosih do sebe in drugih.

Učenci čuvajo svoje predmete, priznavajo svoje napake, lastnosti, si ne prilaščajo tuje lastnine, ne goljufajo.

Starši razumejo in upoštevajo vrednostno naravnost šole, izražajo svoja pričakovanja, posredujejo predloge oz. težave razrednikom.

Strpnost in spoštovanje

Zaposleni moramo pokazati spoštljiv odnos in primeren način komunikacije do sodelavcev, učencev in staršev in biti pri tem učencem in drugim zgled.

Učenci morajo biti strpni v zahtevnejših situacijah in mirno reševati težave. Strpnost morajo pokazati tudi do ljudi z različnimi sposobnostmi, strpni so do oblačenja drugih, dopuščajo različnost mnenj, strpni so do ljudi druge narodnosti, do ljudi različnih starosti, invalidov in v komunikaciji, ko preverjajo informacije in ne obsojajo v naprej. Spoštljivost učencev do drugih se kaže pri pozdravljanju, vikanju, neodgovarjanju starejšim, upoštevanju pravil.

Starši so strpni in spoštljivi v pogovoru, sodelovanju z zaposlenimi na šoli.

Prijateljstvo

Zaposleni spodbujamo učence k dobrim medsebojnim odnosom, prisluhnemo težavam, zagotavljamo varnost.

Učenci gojijo dobre medsebojne odnose, se družijo, zaupajo, po potrebi tolažijo.

Starši so v posrednem stiku s starši drugih učencev.

Medsebojna pomoč

Zaposleni omogočajo dejavnosti za razvijanje čuta za sočloveka.

Učenci pomagajo sošolcem (posojanje potrebščin, ob učnem neuspehu, odsotnosti od pouka ipd.), so ustrezljivi in pomagajo drugim ljudem v stiski.

Starši dovolijo in spodbujajo medsebojno pomoč v šoli, doma in drugod.

Skrb za okolje

Zaposleni organiziramo očiščevalne akcije, opozarjamo na čistočo, skrbimo za lasten dober zgled.

Učenci skrbijo za lastno urejenost in urejenost učilnic, drugih prostorov in okolice šole. Ekološko se osveščajo. Varčujejo z vodo, energijo, s papirjem, so spoštljivi do hrane.

Starši opozarjajo na napake in z lastnim zgledom pomagajo k skrbi za čisto okolje.

2 NAČELA VZGOJNIH DEJAVNOSTI IN VZGOJNEGA DELOVANJA

Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja

Temelj načela je *Konvencija o otrokovih pravicah*, ki je določila minimalne standarde za skrb in zaščito otrokovih pravic. Konvencija tudi zahteva, da je pri vzgoji in vzpostavljanju discipline treba spoštovati otrokovo človekovo dostojanstvo.

Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev

Temelj načela je prav tako *Konvencija o otrokovih pravicah*, ki določa, da ima otrok pravico do prostega izražanja mnenj o vsem, kar je v zvezi z otrokom. Učenci naj v šolskem življenju sodelujejo pri načrtovanju, odločanju, izvajanju in nadziranju pravil in posledic kršitev, pri preprečevanju disciplinskih problemov ipd.

Načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja

Proaktivno in preventivno vzgojno delovanje zajema tri področja. Prvo se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih, zaupanja med vsemi osebami vzgojno-izobraževalnega procesa. Drugo področje je povezano s kakovostjo učnega procesa, tretje pa se povezuje z dejavnostmi, ki se nanašajo na organizacijo, vodenje in upravljanje razreda.

Načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev

Načelo izhaja iz dejstva, da starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj in napredek, zato je sodelovanje s starši nujno. Starši se v delo šole vključujejo s sodelovanjem v formalnih organih šole ter preko formalnih in neformalnih oblik sodelovanja. Na ta način lahko šola uvaja izboljšave, posredno pa prispeva h kvalitetnejši vzgoji v družinah.

Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil

Načelo izhaja iz prepričanja, da je potrebno v vsaki skupini oz. skupnosti dogovoriti pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Osnovno izhodišče predstavljajo temeljne pravice, kot so pravica do spoštovanja, kakovostnega poučevanja, učenje, občutka varnosti. Znotraj teh pravic so zajete še druge pravice, vse pa temeljijo na vzajemnem spoštovanju. Sprejemanje odgovornosti za vedenje vključuje: spoznanje, da vedenje izbiramo sami, zavračanje izgovorov, sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj in upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojne stopnje učencev.

Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline

Vzgojitelji postopoma vzpodbujamo večjo mero samostojnosti in odgovornosti ter opuščamo strukturirana in direktivna navodila. Dopuščamo in omogočamo torej vse več svobodnih izbir ob upoštevanju ustreznih mej. Zaposleni delavec učenca, če ta krši skupne dogovore in pravice drugih, spodbuja k razumnemu, premišljenemu ravnanju in problem rešuje z mediacijo, restitucijo, samopresojo, intervencijami ipd. ter na ta način učencu omogoči, da spremeni lastno vedenje. K večjemu samonadzoru učencev pripomorejo pogosta in ustrezna povratna sporočila.

Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti

Načelo izhaja iz šolske zakonodaje, ki dopušča šolam, da same oblikujejo vzgojne načrte, izberejo vrednote ter vzgojne cilje. Pri tem šola upošteva svoje značilnosti in posebnosti. Usklajenost vzgojnih dejavnikov se nanaša na posebno skrb šole za enotnost vzgojnega delovanja delavcev šole, staršev in drugih vzgojnih dejavnikov v okolju. Doslednost je pogoj oblikovanja varnega in predvidljivega psihosocialnega okolja.

Načelo osebnega zgleda

Pri vzgoji so najpomembnejši osebni zgledi, ki jih dajemo učencem vsi zaposleni na šoli ne le z besedami, temveč v vsakem svojem delovanju in ravnanju.

3 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Šola je pri načrtovanju in izvajanju vzgojnih dejavnosti strokovno avtonomna. Med vzgojne dejavnosti spadajo:

- proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti,
- svetovanje.

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

Proaktivne in preventivne dejavnosti izhajajo iz poslanstva, vizije, vrednot in ciljev šole. Osnovni cilj pri oblikovanju teh dejavnosti je oblikovanje okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne, duševne, socialne in duhovne potrebe, razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost. Zadovoljevati je potrebno naslednje potrebe: potrebo po varnosti, potrebo po sprejetosti, pripadnosti in vključenosti, potrebo po uspešnosti, potrebo po svobodni izbiri, ustvarjalnosti ter potrebo po gibanju in sprostitvi. Vzgojne dejavnosti so sistemske in projektne ter se izražajo v vsakodnevni šolski praksi.

Svetovanje in sporazumno reševanje medsebojnih problemov in sporov

Svetovanje je proaktivno in preventivno in se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov. Med drugim so cilji svetovanja, da se učenec uči oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje, organizirati lastno delo za večjo učinkovitost, spremljati svojo uspešnost, razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi, prevzemati odgovornosti sprejemati posledice svojih ravnanj, vživljanje v druge itd. V pogovoru se realizirajo nekateri cilji svetovanja. Svetovanje se izvaja v okviru oddelčnih skupnosti, govorilnih ur, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

Osebni svetovalni pogovor

Osebni svetovalni pogovori učiteljev, svetovalnih delavcev ali drugih z učenci, ki imajo probleme, so še posebej pomembni. Svetovalnemu pogovoru lahko sledijo dogovor med sodelujočimi ter oblike pomoči učencem. Dogovor opredeljuje cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjemnosti.

Šolska mediacija in restitucija

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki imajo problem, ob pomoči tretje osebe (npr. zaupnika otrok, drugega učitelja ali svetovalne službe), pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo mnenja, ideje, težave in čustva, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. Udeleženci prevzamejo odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem gre za materialno škodo kot tudi škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Kadar učenec ne more poravnati škode neposredno, jo lahko nadomesti na področju, na katerem je bila škoda povzročena.

Kakovostna restitucija in mediacija sta priložnost za učenje in za spreminjanje samopodobe učencev. Tako učenec, ki je povzročil npr. materialno škodo, ne ostaja le učenec, ki je povzročil škodo in utrpel posledice, ampak postaja učenec, ki je prispeval k urejenosti šole, ker si je tako izbral, in je na to ponosen. Če učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, bo učitelj odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in s pravili hišnega reda ali v izjemnih primerih izrekel formalni vzgojni opomin.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljani spreminjati vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

4 HIŠNI RED

Hišni red se navezuje na 31. a člen *Zakona o osnovni šoli*.

- **Šolski prostor, za katerega velja hišni red, zajema:**
 - zgradbo matične šole z igriščem in telovadnico s pripadajočo zelenico, dovoz in dvorišče, vrt in travnik;
 - zgradbo podružnice Kisovec, igrišče, prostor pred glavnim vhodom, parkirišče;
 - zgradbo podružnice Šentlambert, igrišče, telovadnico v prostorih gasilskega doma in parkirišče pri cerkvi.
- **Poslovni čas in uradne ure**
 - Pouk se na matični šoli in obeh podružnicah začne ob 7. 30. Učenci zaključijo pouk po urniku različno. Najdlje so nekateri izbirni predmeti, ki se zaključijo ob 14. 45.
 - Uradne ure so od 7.00 do 13.00 ure.
- **Uporaba šolskega prostora**
 - Šolski prostor uporabljajo zaposleni in učenci OŠ.
 - V šolski prostor vstopajo tudi svojci učencev, predavatelji in drugi.
 - Šola daje v najem šolski telovadnici in druge prostore (učilnice) nekaterim društvom, organiziranim skupinam in klubom.
- **Organizacija nadzora**
 - Vsak učitelj skrbi za nadzor v šolskih prostorih v času pouka, odmorih ali pri drugih dejavnostih. Za nadzor na hodnikih, v garderobi in ostalih prostorih poleg dežurnih učiteljev poskrbijo tudi drugi delavci šole.
 - Dežurstvo strokovnih delavcev je urejeno po razporedu, ki ga po dogovoru z delavci objavi vodstvo šole v zbornici.
 - Pregled in nadzor nad institucijo opravljajo različne inšpekcije (požarna, zdravstvena ...).
- **Ukrepi za zagotavljanje varnosti, vzdrževanje reda, čistoče idr.**
 - Šola ima v *Evakuacijskem načrtu* opredeljene elemente varnosti.
 - V skladu z normativi je poskrbljeno za spremstva učencev na dneve dejavnosti, ki potekajo zunaj šole.
 - Za vzdrževanje reda in čistoče v učilnicah poskrbijo učitelji oz. učenci–reditelji. V skladu z možnostmi za določeno leto za čistočo v dopoldanskem času poskrbi tudi v šoli prisotna čistilka, sicer čistilke čistijo popoldne.
 - Nadzor učiteljev v času pouka med odmori in v dnevih dejavnosti je organiziran tudi zaradi zagotavljanja varnosti.
 - Hišnik po potrebi izvaja vzdrževalna dela.
 - Policija opravlja preglede vozil in nadzira voznika pred vožnjo na dan dejavnosti.
 - Za starše, učence in zaposlene so organizirana predavanja z vsebinami vzdrževanja varnosti, reda in čistoče ter osebne higijene.

5 PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Pravila šolskega reda se navezujejo na 60. e člen *Zakona o osnovni šoli*.

- **Prihod v šolo, odhod iz šole**
 - učenci vstopajo v šolo skozi glavni vhod, do garderobe v veznem hodniku, kjer v za njih označene omare odložijo vrhnja oblačila in se preobujejo v copate;
 - učenci prihajajo v šolo 15 minut pred začetkom pouka;
 - učencu, ki na matični šoli predčasno pride v šolo (vozači) in nima organiziranega dela, se dovoli čakanje v veznem hodniku, če spoštuje šolski red;
 - na podružnici Kisovec učenci lahko počakajo v učilnici jutranjega varstva ali v garderobi;
 - na podružnici Šentlambert učenci počakajo na pouk v učilnicah ali v knjižnici;
 - po končanem pouku oz. drugih dejavnostih v šoli učenci takoj zapustijo šolo in gredo domov.

- **Pouk**
 - pouk se za učence prične ob 7. 30 uri. Potek pouka je določen z urnikom;
 - na pouk učenci počakajo pred učilnico;
 - v času pouka in prisotnosti v šoli morajo biti elektronske naprave in mobilni telefoni izklopljeni ter pospravljeni v torbah;
 - učenci v razredu ne smejo nositi pokrival;
 - brez dovoljenja učitelja učenci ne smejo zapustiti učilnice;
 - učenca, ki zapusti razred zaradi bolezni, pospremi do tajništva drug učenec;
 - če učenec moti pouk in ne upošteva pravil, učitelj napoti drugega učenca po pomoč (svetovalna služba);
 - učenec, ki zamudi k uri pouka nad 15 minut brez tehtnega razloga, dobi neopravičeno uro;
 - učenec, ki samovoljno zapusti razred, dobi neopravičeno uro.

- **Odmori**
 - **rekreativni odmor** je 10 minut pred odmorom za malico;
 - **odmor za malico** je po drugi oz. tretji (predmetna stopnja) učni uri. Učenci malicajo v tistih učilnicah, kjer imajo to uro pouk. Učenci, ki imajo tretjo uro šport, malicajo v jedilnici. Učenci se pri malici kulturno obnašajo in za seboj pospravijo. Nošenje hrane po šoli in v sanitarije ni dovoljeno;
 - **petminutni odmor**: učenci predmetnega pouka se brez prerivanja in večjega hrupa zamenjajo v učilnicah ter se pripravijo za naslednjo šolsko uro. Učenci razrednega pouka se v teh odmorih pripravijo za naslednjo šolsko uro;
 - **odmor za kosilo**: učenci 1. triade imajo kosilo v času od 12.00 do 12.15 ostali pa med 12.50 in 13. 00 uro. Dežurni učitelj skrbi za red v jedilnici. Učenci za seboj pospravijo.

- **Dolžnosti učencev:**
 - redno obiskovanje pouka;
 - brez dovoljenja ne zapuščajo šole;
 - ne zamujajo k pouku;
 - se vedejo spoštljivo do sošolcev in odraslih;
 - da zaposlene na šoli vikajo;
 - pozdravljajo in uporabljajo besede HVALA, PROSIM, OPROSTITTE;
 - da so v učilnici obuti v šolske copate, oz. v obutev, ki ni primerna za zunanjo uporabo, v telovadnici in na igrišču pa uporabljajo primerne telovadne copate oz. obutev, ki ne drsi;
 - se med odmori in po pouku ne zadržujejo v garderobi ali drugih razredih;
 - med poukom ne jedo ali pijejo;
 - praviloma potrebo na straniščih opravijo med odmori;
 - ne uničujejo pohištva, učnih pripomočkov in toaletnega papirja ter ne pišejo po stenah in pohištvu;

- so pozorni, da po nepotrebnem ne svetijo luči in ne teče voda;
 - ne skrivajo predmetov drugim;
 - spoštujejo hrano in je ne mečejo skozi okno ali v smeti;
 - so v času pouka primerno in udobno oblečeni;
 - skrbno opravljajo naloge reditelja.
- **V šoli je prepovedano**
 - odhajanje iz šole v času pouka in odmorih brez dovoljenja;
 - kajenje in prinašanje različnih oblik in vrst cigaret ter pripomočkov za kajenje;
 - uživanje in prinašanje alkoholnih pijač, energetskih napitkov;
 - uživanje in prinašanje drog;
 - prinašanje pirotehničnih izdelkov, vžigalnikov, nožev in drugih nevarnih predmetov;
 - preprodaja kakršnihkoli stvari;
 - izvajati kakršnokoli fizično, spolno, verbalno ali psihično nasilje nad učenci ali delavci šole;
 - imeti prižgane mobilne telefone v času pouka;
 - kakršnokoli fotografiranje, snemanje, predvajanje in objavljanje z mobilnimi telefoni.
 - **Pravila obnašanja in ravnanja**
 - najpomembnejše delo za učence je učenje in izpolnjevanje šolskih obveznosti;
 - medsebojne spore in nesoglasja rešujemo s pogovorom in na miren način;
 - kulturno obnašanje pomeni spoštovanje in upoštevanje drugih. Ne pozabimo, da lepa beseda lepo mesto najde. Do ostalih se vedemo tako, kot bi želeli, da se drugi vedejo do nas;
 - v stiskah in težavah poiščemo pomoč učitelja, pomočnice ali svetovalne službe;
 - skrbimo za red in čistočo v šoli. Čuvamo šolsko imovino;
 - učenci naj v šolo ne prinašajo večjih količin denarja in drugih dražjih predmetov, saj šola za te predmete ne odgovarja (mobilni telefon, elektronske naprave, dragocen nakit, igrače ...). Šola ne zagotavlja varovanja prevoznih sredstev (koles ali motornih koles).
 - **Organiziranost učencev**
 - učenci so pri pouku in na dnevih dejavnosti po razredih oz. oddelkih;
 - pouk poteka tudi v manjših učnih skupinah;
 - pouk na podružnični šoli Šentlambert je v kombiniranih oddelkih;
 - vsak učenec je član šolske skupnosti;
 - učenci delujejo tudi v okviru otroškega parlamenta.
 - **Opravičevanje odsotnosti**
 - v primeru, da učitelj zamudi več kot 5 minut, je reditelj dolžan v tajništvo sporočiti njegovo odsotnost;
 - starši morajo v petih dneh skladno s 53. členom *Zakona o OŠ* ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši napovedali vzrok izostanka, če njegov izostanek v naprej napovedo, vendar ne več kot pet dni. Ravnatelj lahko na željo staršev dovoli učencu daljši izostanek od pouka iz opravičljivih razlogov.
 - **Sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev**
 - za učence so organizirana predavanja z zdravstvenimi vsebinami v skladu z *Letnim načrtom*;
 - predavanja o zdravju, vzgojni problematiki in drugem so organizirana tudi za starše;
 - šola staršem pomaga pri udeležbi učencev na sistematskih pregledih.

Informiranje učencev

Učenci dobijo pomembne informacije o življenju in delu šole od svojih razrednikov in učiteljev, iz obvestil na oglasnih deskah, iz okrožnic, na spletni strani šole, Facebooku, MS Teams, posebnih vabil, ki jih učenci prinesejo domov, in v publikaciji. Datumi v *Publikaciji* so orientacijski in so lahko iz opravičljivih razlogov v času trajanja šolskega leta spremenjeni.

Starši v šoli

Za starše velja:

- da prebirajo morebitna sporočila na spletni strani šole, e-Asistentu, Facebooku;
- da se redno in sproti informirajo o svojem otroku in o dogodkih na šoli;
- da učenčev izostanek od pouka opravičijo pisno v roku petih dni;
- da za izredno odsotnost od pouka pisno zaprosijo ravnateljico;
- da redno poravnava denarne obveznosti za svojega otroka;
- da redno prijavljajo in odjavljajo šolske obroke;
- da ne prihajajo predčasno po otroka oz. počakajo pred šolo;
- prepoved kajenja v šoli in pred njo.

Najdeni predmeti

- učenci naj skrbno pazijo na svoje potrebščine in odgovarjajo za svoje predmete (nakit, denar, oblačila ...);
- najdene predmete oddajo v tajništvo šole, svetovalno službo ali razredničarki na podružnicah.

6 KRŠITVE ŠOLSKIH PRAVIL IN VZGOJNO UKREPANJE

Učitelj ima pravico in dolžnost, da ob kršenju šolskih pravil, učencu izreče ustrezni vzgojni ukrep. Svoje ukrepe mora biti pripravljen argumentirati in zagovarjati.

Namen ukrepanja je, da se učenci naučijo:

- **razmišljati** in presojati o svojem vedenju in ravnanju ter vedenju in ravnanju drugih ljudi;
- **prevzeti** odgovornost zase in za svoje ravnanje;
- ter **sprejemati** posledice svojih dejanj.

Morebitne pritožbe učenca ali staršev rešuje učitelj.

Učenec, ki ne izpolnjuje svojih dolžnosti ali ravna v nasprotju s Pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo, stori kršitev.

Primeri kršitev:

- **Lažje kršitve**
 - neprimeren odnos do pouka in dejavnosti v organizaciji šole (večkratna pomanjkljiva oprema za šolsko delo, neupoštevanje učiteljevih navodil za delo, malomaren odnos do dela, motenje šolskega dela ali dejavnosti kljub opozorilom učitelja, lažji poskusi goljufanja pri pouku in ostala ravnanja, ki jih učitelj oceni za neprimerna);
 - krajše zamujanje pouka ali drugih šolskih dejavnosti;
 - uporaba mobilnega telefona ali drugih naprav, ki v času šolskih obveznosti niso dovoljene;
 - prinašanje stvari, ki ne sodijo v šolo, razen kadar gre za dogovor z učiteljem;
 - nespodobno vedenje do sošolcev ter njihove lastnine;
 - vzpodbujanje vpletenih v medsebojno fizično obračunavanje;
 - objestno vedenje do šolske lastnine, šolskega ali drugega premoženja;
 - nespoštljiv odnos do hrane;
 -
- **Težje kršitve**
 - ponavljajoče lažje kršitve;
 - neopravičeni izostanki (nad 5 ur);
 - ponarejanje podpisov, podatkov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola (spričevala, testi, obvestila);
 - nespoštljiv in nespodoben odnos do učiteljev in ostalih delavcev šole in do njihove lastnine (neprimerno naslavljanje, kričanje, uporaba vulgarnih besed in nasilnega ravnanja);
 - preprodaja, posedovanje in uporaba alkohola, drog, pirotehničnih izdelkov v šoli in na dejavnostih, ki jih organizira šola;
 - uničevanje tuje lastnine;
 - kajenje in uporaba različnih pripomočkov za kajenje v šolskih prostorih in v okolici šole;
 - prinašanje nevarnih predmetov v šolo (noži, ostri predmeti, pirotehnični izdelki...);
 - kraja ali skrivanje lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole;
 - grožnje, izsiljevanje, fizični napad, ogrožanje življenja in zdravja ter spolno nadlegovanje;
 - nedovoljeno fotografiranje, snemanje, objavljanje in razpošiljanje fotografij in posnetkov učencev ali delavcev šole.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev hišnega reda in pravil šolskega reda. Izvajajo jih enotno vsi učitelji, za vse učence enotno. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanje možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Vzgojni ukrepi so namenjeni zaščiti pravic, vzdrževanju pravil in dogovorov ter upoštevanju obveznosti in osebne rasti vsakega učenca. Pri tem sodelujejo učenec, strokovni delavci šole in starši, ki skupaj oblikujejo vrste vzgojnega ukrepa:

- o ustni opomin;
- o alternativni ukrep;
- o povračilo materialne škode;
- o vzgojni opomin.

Ustni opomin

Izreče učencu vsak strokovni delavec, ki je zaznal kršitev šolskih pravil.

Alternativni ukrepi

Se uporabljajo, kadar ustni opomini niso učinkoviti in učitelj oceni, da bi tak ukrep lahko dosegel svoj namen.

- o obvestilo staršem;
- o zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju s starši;
- o pogovor s starši in učencem, ki neopravičeno izostane (ob prvi evidentirani uri);
- o opravičilo za povzročeno dejanje (osebno, javno);
- o ukinitvev nekaterih pravic in ugodnosti, ki so povezane s kršitvami pravil šole;
- o povečan nadzor nad učencem v šoli;
- o redni stiki učenca s svetovalno službo in vključitev v svetovanje;
- o pogostejši (tedenski) prihodi staršev v šolo;
- o začasen odvzem naprav ali predmetov, s katerim učenec ogroža varnost ali nemoteno izvedbo pouka; učenec vpričo učitelja napravo izklopi in mu jo izroči. Učitelj o odvzemu izpolni zapisnik in napravo shrani v tajništvo šole. O dogodku obvesti starše in jih pozove, da napravo prevzamejo v tajništvo šole. O odvzemu obvesti razrednika. Če starši do konca šolskega leta naprave ne prevzamejo, se ta komisijsko preda dobroteljni organizaciji;
- o dodatno spremstvo, ali nadomestna vzgojno izobraževalna dejavnost;
- o odstranitev od pouka, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja, sprejemljivega vedenja in omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja individualne naloge po navodilih učitelja in pod nadzorom. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka strokovni delavec obvesti razrednika, le-ta pa starše. Strokovni delavec z učencem opravi razgovor, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju;
- o začasno izobraževanje na daljavo;
- o družbeno koristno delo;
- o prijava dogodka policiji (grožnje, izsiljevanje, fizični napad, ogrožanje življenja in zdravja, spolno nadlegovanje);
- o prijava kršitve Centru za socialno delo.

Povračilo materialne škode

Ob povzročitvi materialne škode, je le-to potrebno povrniti. Glede na povzročeno škodo, se z učencem dogovori učitelj, pri katerem je bila škoda povzročena. Pomoč pri oceni škode, nudi hišnik. Ukrep povračilo materialne škode je odvisen od nastale škode. Učenec lahko škodo popravi z delom, s plačilom, s popravilom, ali nadomestnim izdelkom. Če šola oceni, da popravilo ni možno in je nastala škoda mogoče popraviti samo z novim izdelkom, izdelek nabavi in račun posreduje staršem učenca. Če se ne odkrije pravega povzročitelja, nosijo škodo vsi vpleteni učenci.

VZGOJNI POSTOPKI

Vzgojne postopke izvajajo strokovni delavci, izhajajoč iz vizije, ciljev in vrednot naše šole. Izvajanje postopkov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učencev, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja.

Če **ustni opomin** ne doseže zelenega učinka, strokovni delavec učiteljskemu zboru poda pisni predlog z obrazložitvijo. Le-ta z večino glasov izreče alternativni ukrep. **Alternativni ukrep** se ustrezno in smiselno izreče glede na storjeno kršitev.

Vzgojni opomin

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti, oz. vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Postopek izrekanja vzgojnih opominov določa 60. f člen Zakona o OŠ.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku, le ta po opravljenem pogovoru z učencem, predlog za izrek posreduje učiteljskemu zboru, ki odloči o ukrepu. V šolskem letu se učencu vzgojni opomin lahko izreče trikrat. Šola učencu, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualiziran program v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke, ukrepe, ki jih bo izvajala. O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške.

Za primere težjih kršitev (večja kraja, namerno povzročanje večje materialne škode, izsiljevanje, grožnje, fizično obračunavanje s poškodbami, spolno nadlegovanje, spletno nadlegovanje) šola obvesti policijo.

UKREPANJE OB MEDVRSTNIŠKEM NASILJU

Takojšnja intervencija

Naloga strokovnega delavca, ki je zaznal nasilje

Vsak strokovni delavec (ali drug delavec) na šoli, ki je zaznal nasilje ali pa je bil o njem obveščen:

1. Takoj poskrbi za varnost in zdravje otrok tako, da:
 - Izvede vse potrebne ukrepe za zaščito otroka žrtve;
 - Če je potrebno, pokliče nujno zdravniško pomoč in o poškodbi obvesti otrokove starše;
 - Se pogovori z otrokom, ki je bil žrtev nasilja in mu nudi čustveno oporo.
2. Isti dan, izjemoma, če okoliščine tega ne dopuščajo, naslednji dan po zaznavi nasilja
 - O dogodku obvesti ravnatelja, razrednika vseh vpletenih otrok, šolsko svetovalno službo in starše,
 - Naredi zapis dogodka in ga posreduje šolski svetovalni službi.

Naloga šolske svetovalne službe

Šolska svetovalna služba isti oz. najpozneje naslednji delovni dan po zaznavi nasilja:

- Po potrebi oblikuje načrt za preprečitev nadaljevanja nasilja,
- Ločeno se pogovori z otrokom žrtvijo in povzročiteljem nasilja in po potrebi z opazovalci dogodka ter izdela zapis pogovora z namenom razjasnitve situacije.

Naloga vodstva VIZ:

V odsotnosti šolske svetovalne službe, ali če šolska svetovalna služba to oceni, da je potrebno, ločene pogovore med žrtvijo in povzročiteljem opravi ravnateljica, ali pomočnica ravnateljice.

Procesna intervencija

Šolska svetovalna služba po pridobljenih podatkih in informacijah prične s svetovalnim delom, z otrokom žrtvijo in povzročiteljem nasilja. Skliče tim (svetovalni delavec, razrednika, ravnatelj, po potrebi drugi strokovni delavci), ki izdela načrt pomoči za žrtev, povzročitelja, načrtuje ukrepanje, delo s starši, sodeluje z zunanjimi institucijami, določi izvajalce nalog...

Za ravnanje in ukrepanje zaposlenih v VIZ je odgovoren ravnatelj v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanje.

Ravnatelj obvesti Center za socialno delo, policijo ali druge institucije, ki so potrebne pri obravnavi medvrstniškega nasilja.

SODELOVANJE S STARŠI

Starši morajo biti vključeni v proces reševanja vzgojnih težav svojih otrok. V primeru nesodelovanja obvestimo Center za socialno delo.

7 POHVALE, PRIZNANJA IN NAZIV UČENEC ŠOLE

Ta pravilnik ureja način podeljevanja pohval, priznanj in naziva *učenec šole*. Učenec lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejme: pohvalo, priznanje in naziv, kar predlaga razrednik, drug učitelj, mentor dejavnosti, ravnatelj, drugi strokovni delavec šole, oddelčna skupnost učencev ali šolski parlament.

Pohvale, priznanja in naziv so razvrščeni stopenjsko.

Pohvala

Pohvala za učenca kateregakoli razreda je lahko ustna ali pisna.

Učenec je lahko ustno pohvaljen, kadar se izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor dejavnosti, učitelj ali ravnatelj javno v oddelku. Izrečeno ustno pohvalo zabeleži razrednik v poročilu za (ocenjevalno) obdobje.

Pisna pohvala se lahko podeli učencu za:

- pozitiven učni ali vzgojni zgled v oddelku;
- pomoč sošolcem na različnih področjih;
- učni uspeh (povprečje ocen najmanj 4,5) in pozitiven odnos do šolskega dela;
- dobro opravljanje funkcije v oddelčni skupnosti;
- pomoč učitelju pri reševanju problematike v oddelku;
- iz drugega razloga, ki ga učiteljski zbor oceni kot primeren razlog za izrek pohvale.

Pisno pohvalo podeli učencu razrednik ob podelitvi spričeval.

Priznanje

Pisno priznanje se lahko podeli učencu kateregakoli razreda ali oddelčne skupnosti za:

- dva ali več razlogov, navedenih v kriterijih za pohvale;
- več uvrstitev oz. dosežkov na različnih področjih na državnem nivoju;
- prizadevnost ter doseganje pomembnih rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih šole;
- doseganje pomembnih rezultatov na šolskih ali drugih tekmovanjih;
- iz drugega razloga, ki ga učiteljski zbor oceni kot primeren razlog za priznanje.

Priznanje je praviloma plaketa, lahko pa tudi druga nagrada. Priznanje šole podeli učencu oz. oddelčni skupnosti ravnatelj ob zaključku šolskega leta.

Naziv UČENEC ŠOLE

Izmed učencev 9. razreda, ki prejmejo priznanja, se izbere najboljšega učenca šole za naziv *učenec šole*.

Učenec prejme posebno plaketo in/ali drugo nagrado.

Naziv *učenec šole* dobi devetošolec, ki izpolnjuje vsaj tri spodaj navedene kriterije:

- večletno prizadevnost in doseganje pomembnih rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu;
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje pomembnih rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih;
- doseganje pomembnih rezultatov na različnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo in/ali lokalno skupnost;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti;
- izjemni dosežki, ki jih učiteljski zbor oceni kot primeren razlog za podelitev nagrade.

Vrsto nagrade za posameznega učenca v skladu z možnostmi določi ravnatelj v sodelovanju z učiteljskim zborom. Vsak predlog mora biti pisno obrazložen. Nagrado podeli ravnatelj na zaključni prireditvi ob koncu šolskega leta. V šolski dokumentaciji se vodi seznam učencev, ki so prejeli priznanja ali naziv *učenec šole*. Najboljši učenci bodo zapisani tudi v posebni spominski knjigi.

Osnovna šola Toneta Okrogarja
Šolska ulica 1
1410 Zagorje ob Savi

Če v šolskem letu ni učenca, ki izpolnjuje kriterije za naziv *učenec šole*, se ta naziv ne podeli. V primeru, da je učencev več, se podeli vsem, ki izpolnjujejo kriterije.

Poleg učenca šole, šola lahko podeli tudi posebno priznanje na področju športa, kulture in/ali naravoslovja.

Zagorje ob Savi, september 2023

Nataša Grošelj, ravnateljica